

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Auteur

Datum
26 juni 2023

Kenmerk
DGA-EIA / 33312438

nota

Nota Kamerbrief Investeringsfonds Duurzame Landbouw

Kopie aan

Parafenroute

[Redacted signature area]

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Met de Voorjaarsnota heeft u de kamer geïnformeerd dat er 140,8 mln. beschikbaar komt voor het Investeringsfonds Duurzame Landbouw (IDL). Met de kamerbrief die nu voorligt informeert u de kamer over de voortgang van het IDL en de evaluatie die is uitgevoerd door Ecorys, en schetst u de planning van een structureel IDL.

Advies

Akkoord te gaan met de kamerbrief en deze te ondertekenen.

Kernpunten

- Het Investeringsfonds Duurzame Landbouw is een fonds die achtergestelde leningen met gunstige voorwaarden verstrekt aan boeren die willen omschakelen.
- Het IDL is in juli 2021 van start gegaan als pilot-fonds en loopt nu 2 jaar, inmiddels is voorzien dat al het beschikbare budget (21 mln.) wordt uitgeput.
- Sinds de start van het fonds zijn er al 81 omschakelplannen goedgekeurd in het fonds, 41 daarvan zijn daadwerkelijk al gefinancierd.
- Ecorys heeft afgelopen najaar een evaluatie opgeleverd over het eerste pilotjaar, de bevindingen zijn over het algemeen positief.
- Daarnaast heeft de beoordelingscommissie van het IDL een brief aan u geschreven, waarin ook aandacht wordt gevraagd voor het omschakelspoor.
- Het pilot-fonds zal nu verlengd worden t/m eind december 2023, zodat de continuïteit van het IDL geborgd is.
- In de tussentijd wordt gewerkt aan het opzetten van een structureel IDL in 2024, waarmee de komende jaren dit instrument kan ondersteunen in de transitie.

Ontvangen BPZ

Toelichting

Investeringsfonds Duurzame Landbouw

Het IDL is in 2021 opgezet met als doel om de belemmeringen die ondernemers ervaren bij de financiering van de investeringen van een omschakeling te verminderen. Het Nationaal Groenfonds is de fondsbeheerder en -uitvoerder, en verstrekt de leningen aan de ondernemers.

Voorwaarden IDL

Per bedrijf is maximaal 400.000 euro beschikbaar. De financiële condities zijn soepel: ondernemers betalen een lage rente (1%) en hoeven de eerste drie jaren in principe niet af te lossen. Daarnaast wordt de lening als achtergestelde lening verstrekt, waardoor het voor andere partijen ook aantrekkelijker wordt om het bedrijf te financieren.

Wel moet er sprake zijn van cofinanciering: investeringen moeten dus voor een deel (40-60%) ook gefinancierd worden uit andere bronnen, zoals een financiering bij de (huis)bank, eigen geld, crowdfunding etc. Tot nu toe worden de meeste plannen gecofinancierd door een bank.

Sturen op doelen

Het gaat bij het Investeringsfonds om het bereiken van doelen. Iedere boer of tuinder kan een beroep doen op het IDL en geeft daarbij zelf aan hoe hij of zij het bedrijf verduurzaamt. Investeringen moeten wel leiden tot aantoonbare verbeteringen op de gestelde doelen, waarvan een daling van de stikstofemissie de belangrijkste en verplichte is. Daarnaast moet de ondernemer nog op 4 andere doelen een substantiële verbetering laten zien, en de overige doelen mogen niet achteruit gaan.

Het fonds hanteert naast het doel 'reductie van stikstofemissie' nog zeven andere duurzaamheidsdoelen:

- Minder gewasbeschermingsmiddelen en biociden
- Minder broeikasgassen
- Minder nitraat uitspoeling
- Toename biodiversiteit
- Betere bodem
- Circulaire inzet van veevoer
- Verbetering van diergezondheid en -welzijn
- Op tenminste vier van deze terreinen moet ook vooruitgang worden geboekt en op geen van de doelen mag achteruitgang plaatsvinden.

Beoordelingscommissie

Een onafhankelijke commissie, met mensen uit praktijk en wetenschap, beoordeelt de aanvragen op duurzaamheid. Het gaat de beoordelingscommissie vooral om investeringen die leiden tot structurele veranderingen in de bedrijfsvoering. De beoordelingscommissie behandelt maandelijks de ingediende aanvragen.